

Sygn. akt II Cz 717/14

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Violetta Osińska (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Gamrat-Kubeczak

SO Małgorzata Grzesik

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 29 maja 2014 r. w S.

sprawy z wniosku Gminy M. Ś.

przy udziale J. W., R. W., (...) przy ul. (...) w Ś.

o ustanowienie drogi koniecznej

na skutek skargi J. W. i R. W. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 8 grudnia 2006 r. sygn. akt I Ns 270/04

na skutek zażalenia J. W. i R. W.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 1 kwietnia 2014 r., sygn. akt I Ns 193/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 717/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 1 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu odrzucił skargę J. W. i R. W. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 8 grudnia 2006 r. sygn. akt I Ns 270/04.

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd mając na uwadze art. 524 § 1 k.p.c. oraz art. 399-416 k.p.c. wskazał, że skarga uczestników postępowania była niedopuszczalna w rozumieniu podstaw wynikających z treści art. 408 k.p.c. Sąd Rejonowy zaznaczył, iż w swojej skardze o wznowienie postępowania uczestnicy postępowania nie powołują się na pozbawienie ich niemożności działania lub nienależytą reprezentację w sprawie o sygn. akt I Ns 270/04. Sąd wskazał też, że analiza akt I Ns 270/04 nie daje jakiegokolwiek podstawy do przyjęcia, aby takie okoliczności w tej sprawie zaistniały. Sąd zaznaczył, iż uczestnicy postępowania mogliby ewentualnie żądać wznowienia postępowania w terminie pięciu lat od dnia uprawomocnienia się postanowienia Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 8 grudnia 2006 r.. Ponadto Sąd Rejonowy stwierdził, że uczestnicy postępowania nie oparli swojej skargi na jakiegokolwiek ustawowej podstawie, przewidzianej w art. 401-403 k.p.c. W ocenie Sądu, podnoszone w skardze twierdzenia nie stanowią ustawowej podstawy do wznowienia postępowania w sprawie o sygn. akt I Ns 270/04.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyli J. W. i R. W., zaskarżając je w całości. Skarżący orzeczeniu temu zarzucili „zgwalcenie ustroju (...)z art. 2, art. 7, art. 8, art. 10, art. 20, art. 44, art. 45, art. 47, art. 64, art. 75, art. 77 Konstytucji przez to, że sędziowie orzekający w przedmiotowej sprawie, jako funkcjonariusze publiczni znają zasadę - iura novit curia - sąd zna prawo - z zarzutem, że celowo zgwalcili normy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w ramach gandyzmu, ustalając prawo drogi koniecznej z art. 145 k.c. przez środek czterokondygnacyjnego budynku wybudowanego przy ul. (...)w Ś., skoro zgodnie z art. 75 Konstytucji i z art. 46 k.c., art. 47 k.c. budowa dotyczy ich działki własnościowej a orzeczeniami zniszczyli budynek i nadal go niszczą bezprawnie”.

Wskazując na powyższe, skarżący wniesli o: zmianę zaskarżonego postanowienia przez jego uchylenie i oddalenie w całości tego orzeczenia od dnia jego wydania i podjęcia dalszych czynności w celu zawiadomienia instytucji szczegółowo wymienionych skardze.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie J. W. i R. W. okazało się niezasadne.

Wnioskujący o wznowienie postępowania w przedmiocie ustanowienia drogi koniecznej byli uczestnikami tegoż postępowania, nadto byli reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika. Ustosunkowując się do zażalenia Sąd Okręgowy wskazuje, iż podstawę wznowienia w sprawie o ustanowienie drogi koniecznej stanowi przepis art. 524 k.p.c. w związku z art. 399 i następne k.p.c. Zgodnie z art. 524 § 1 k.p.c. uczestnik postępowania może żądać wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, jednakże wznowienie postępowania nie jest dopuszczalne, jeżeli postanowienie kończące postępowanie może być zmienione lub uchylone. Dalej w myśl § 2 tego przepisu zainteresowany, który nie był uczestnikiem postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, może żądać wznowienia postępowania, jeżeli postanowienie to narusza jego prawa. W takim wypadku stosuje się przepisy o wznowieniu postępowania z powodu pozbawienia możliwości działania.

W realiach niniejszej sprawy co do zasady można oceniać dopuszczalność skargi o wznowienie postępowania w oparciu o przepis art. 524 § 1 k.p.c. W związku z tym należy wskazać, iż instytucja wznowienia postępowania opiera się na przysługującej poza tokiem instancji skardze o reasumpcję wadliwego procesu przez zastąpienie zapadłego orzeczenia, orzeczeniem nowym. Nadzwyczajny charakter tego środka prawnego, skierowanego przeciwko prawomocnemu orzeczeniu rozstrzygającemu sprawę merytorycznie powoduje, że przywrócenie stanu sprzed zamknięcia postępowania sądowego ulegającego wznowieniu może nastąpić wyłącznie z powodów ściśle określonych w ustawie.

Z kolei postępowanie w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania rozpoczyna się badaniem przez sąd dopuszczalności wznowienia postępowania. Zgodnie z treścią art. 410 § 1 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym. Zatem wystąpienie którejkolwiek z przeszkód wymienionych w tej regulacji oznacza obowiązek sądu odrzucenia skargi. W związku z tym należy wskazać, iż stosownie do treści art. 407 § 1 k.p.c. skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym; termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Ponadto przepis art. 408 k.p.c. stanowi, że po upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Kolejno wymaga zaznaczyć, iż sformułowanie podstawy wznowienia postępowania w sposób odpowiadający przepisom art. 401-404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienie wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi. Taka skarga, jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia podlega odrzuceniu zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2006 r., sygn. akt (...)(...)Sąd Najwyższy w wyroku z dnia (...) wydany w sprawie o sygn. akt (...)stwierdził też, iż zgodnie z treścią art. 410 § 1 k.p.c. skarga podlega odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została

sformułowana w sposób nieodpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w niej okoliczności wprawdzie dadzą się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, to jednak w rzeczywistości podstawa ta nie występuje.

Mając powyższe uwagi na względzie Sąd Okręgowy stwierdza, iż w sprawie w której skarżący domagają się wznowienia postępowania, tj. która toczyła się przed Sądem Rejonowym w Świnoujściu o sygn. akt I Ns 270/04, postanowienie z dnia 8 grudnia 2006 r. orzekające co do istoty sprawy uprawomocniło się. Przy tym należy też zaznaczyć, iż apelacja J. W. i R. W. od tego orzeczenia została prawomocnie odrzucona, gdyż ich zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 4 maja 2007 r. zostało przez Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie o sygn. akt II Cz 918/07 oddalone. Zatem na chwilę wniesienia przez J. W. i R. W. niniejszej skargi z dnia 20 lutego 2014 r. o wznowienie postępowania niewątpliwie upłynął pięcioletni termin, o którym mowa w art. 408 k.p.c. Oznacza to, że skarżący mogli żądać wznowienia postępowania jedynie ze względu na pozbawienie ich możliwości działania lub nienależytą reprezentację. Tymczasem skarżący w skardze nie powołują się nawet na istnienie takich podstaw wznowienia postępowania. Wobec powyższego inne podstawy, w tym akcentowana przez skarżących kwestia nieprawidłowości merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie I Ns 270/04, nie mogły stanowić podstawy skargi, a jako takie pozostawały bezprzedmiotowe dla oceny zasadności skargi. W tym stanie rzeczy, skarga J. W. i R. W., wniesiona po upływie przepisane terminu, podlegała odrzuceniu.

W świetle powyższych rozważań Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.